

NOVININE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto vsakoml na njegov naslov 6 K.
Sküpnö v edno fare . . . . . 4 K.

Cena Novin v Ameriko je na leto . . . . . 12 K.

Cena ednoga droboa je doma 6 filerov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. plob. v Crensovolh, CSERFOLD, Zalamegye.

K tomü se more pošilati naročnice l vel dopisl, nejl pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak ameriškanski dobijo k NOVINAM brezplačno vsaki mesec „Marijin List“ i na konci leta „Kalendár Srca Jezušovoga.“

Kak si mislim to?

Preveč dosta ljudi je, ki me ne razmejo. Kak si, prej, mislim to, ka bi z svoje moči mogli kaj takšega napraviti, kak je goripostavljanje edne fare pa što bi to rédo?

Ob prvim: Što bi rédo? Tiste občine, šterim je predaleč v stáro církev. Na priliko v Beltínskoj fari trí múrske vesnice, bi si lahko zmislile to v takšo formo, ka bi církev nindri goripostavile rávno na sredi med Dokléžovjom i Melincami. Rávno tak bi lejko Adrianci pa Lipa vu zvézo stopile ne za edno pa ne za drúgo véš, liki na sredi med njíma. Tak rávno Polane pa Hotiza, ali Brezovica. Vu Sobočkoj fari Múrske vesnice itd. Ka jas znám, kak bi bóše bílo. To tístí znájo, šteri tam živéjo. Rávno tak pri Gradí pa vsešrom, kde je že potrebno fare delítí. Vsakojacki bi tak moglo bití, ka bi nájskrájši ljudjé vednáko dúgo pot meli do cirkve, ne ka bi církev bíla na ednom, ali drúgom konci fare. To bi te bílo za vsakoga pravično.

Či bi si pa to občine šteje redítí. nájprvo je, ka si poskrbijo dovoljenje cerkvene oblastí. Ki v tom brezí púšpeka pa plivánuša šče kaj véčnítí, tístí že ne hodi po vednákoj poti. Záto je nájobprvim njídva presvet potreben. I njeva poleg cerkvene právde dovolíta, či se za to poskrbí, ka de noví plivánuš meo církev, farov, dostojni dohodek pa či se stáromi plivánuši porvne zgüba, štero z razdileuja fare má, ár on túdi more dale živeti na svojem mesti.

Potöm se pa more napraviti edna komissija, štera stojí z odebránih 10—12—15 možov tístih vesnic. Tá komissija bi pobírala pa v računú mela peneze, bi je prekdávala vsako leto 2-krat plivánuši, naj v shranilnico de-
eja na intereš. Pobirali bi pa tak, ka

bi kníge meli, vsaki bi sám zapisao v knigo, kelko je kda dao pa bi té kníge — vu vsakoj véši edno — cela komissija pod predsedníštvom plivánuša vküpračunala. Tak bi vküpdáni penezi vrédi bíli.

Vönametávanje stroškov je ne nájbóše. To je samo tam potrebno, kde se ništeri gízdávci z cela vöjemléjo pa níkaj neščejo darúvatí. Záto ka pri vönametávanji tak príde, ka vnogi, ki velko dáčo má pun dugá, drúgi pa poleg mále dáče lepo gotovčino má. Pa naprej níšče ne ve, kelko bi se moglo navržti, ár takše delo ne íde edno leto, tomí čas potreben.

Índa sveta so ljudjé 40—50 let delali kaj takšega, zdaj bi pa radi vse na ednok. Tak smo zdaj z tem, kak tístí, ki trí vüre dremle na stolici pa čaka železníčkí vlák, kda si pa gorísede, te bi pa rad v ednoj vüri tá príseo, kama je índa celi dén peški šo. Nájbóše je 2—3 svétke si zebraí vu eduom letí, na štere komissija íde od híže do híže pa vküppoberé, ka što nameni pa premore datí.

Po takšoj poti bi vsako leto moglo pár jezér korun vküp príti. Vzemimo za podlago račúna 400 híž. Či bi poprek vsaka 20 korun dála, to je vküp na leto 8000 korun. Vnogi bi dáli več, ništerni siromácje menje, pa tá šuma bi mogla vküppriti. To ne bi bílo za níkoga preveč. Vu deseti letaj bi to bilo 80.000 korun, z interešom vréd blízí stojezér. Telko je pa pred bojom zadosta bilo za takší začétek pa či boj míné, bode znova zadosta. K tomü samo to potrebno, ka ljudjé težáke pa foringo túdi samí dájo, ka se že lahko vönavrže po rédi, ki pa nešče dati, naj pláča.

Za začétek dojde. Sam vído církev zídano za dvejezér lidí, štera je prázna samo 40 jezér korun koštala v takšo formo. Farov pa potrebna drúga po-

slopja tak túdi ne bi na dragše príšlo od 12—15 jezér korun. Ovi penezi bi pa bíli, ka bi se za to vse zemla kúpila pa ka bi se stáromi plivánuši porvno zgüba za to, ka je tam prle dohodka meo. Církev bi se te že od z notra mela fčas pomalí olepšávati z nabíranja, kda bi fara stála. Za začétek dojde za pár sto korun eden oltár pa na korus eden máli harmonium.

Tak bi to mogoče bílo vu 10—15 letih napraviti, ka je za takše velko delo jako krátki čas pa bi bílo Bogi prav na díko pa dúšam na velki hasek.

Ka što drúgi k tomí pové?

Bassa Ivan
plivánuš.

Bojna.

Na francuskom so slednji čas močne bojne nehale. Oboja stranka trídna. Na mestáj so napadi, močnejše strelanje, tú eden, tam drúgi pride pár sto metrov naprej, liki pobiti ne more ni eden ovoga. — Taljanje so pri Asiago i Arsiero mestaj pa vu okolici tak zvánih sedem vesnic eden kilometer naprej príšli pa so za té máli napredek darúvali 28 jezér mrtvecov. I té napredek so znova zgübili. Naši so zavzeli visino pri Sugani i do 2000 Talijanov vlovili. — Na Rususkom se strelajo z štúkami tú i tam, posebno pri Lucki i v Galiciji kde je v zadnjem časi močen napad, ali nazaj zbití. V Macedonii i na Türskom se samo straže perunjajo.

Mir?

Od mira itak samo telko známo, kak prle. Socijaldemokrátje, prej, delajo mir v Stockholmi na Svedskom, liki meša se, ki misli, ka tej mir napravijo.

Rimski pápa so dosta véčinoli za mir dozday pa brezi uspeha. Telko neprijátelov zmiriti je teško delo. Bog zná, ka mo šče vse mogli pretrpeti, dokeč se nas smilüje.

To dvoje so záto Sv. Oča li doség-noli, ka vsaki dén več takših íde na-

záj vu svojo domovino, šteri so več za boj ne, ka či je že romi, naj konči domá má svoj miren kot pa ka be-težne vlovence na švicarsko spravljajo, kde je vrači čisti zrak pa kde domáče lüstvo ne sovráži siromaka tujinca.

Dom i svet. — Glási.

Nas državni zbor razpravlja od za-časnoga proračuna.

Austrija. Novo ministerstvo je nastalo pod voditeljstvom ministerskoga predsednika dr. Ernst viteza Seidlera.

Prostozidarje so v Ameriki osnovali zvezo pod naslovom „Liga prijatelov nemške republike“, štera nameni nemškoga casara i druge nemške vladare odpraviti i ljudovlade (se ve da neverne) vpelati. V té namen delajo tudi na Španjolskom prostozidarje. Naši so zdaj bole tiho v tej zadevi ali pred bojom so tudi ne drugoga mišljenja bili, kak katoličanske vladare pač vse vladare stirati i Matercerkev podreti.

Amerika. Amerikanci so do 15 milijardov kron podpisali na vojno posojilo. 1000 milijonov koron so odločili na zgradbo zračnoga brodovja (letal, zračnih ladj.)

Poklonilo se je pred ap. kraljom odposlanstvo 1. i 7. armade, z šterima je kralj odslobodo Erdeljsko od rumunškoga jarma.

Toča je na Jüžnom Vogrskom 1000 plügov ščista vničila.

Nájvišja cena ráni krumplov je 40 filerov za kilo — či što má k odaji. Tak je odločilo državno društvo boj-noga pova.

Velko diko si je spravo 20. honvedski pešpolk vu taljanskoj bojni. Dečki so se vojsküvali, kak oroslánje. Talján je njihove járke zandrúgim napádao pa so ga seli nazájzbili tá, odked je prišeo. Vu tom polki so tudi naši slovenski dečki.

V Kobilji je v toj sűšavi trinájset hiž zgorelo. Ogenj se je z velkov nágloščov širio pa so njemi komaj pot stavili. Vnogi sirmák pogorenc je več ne rešo, kak golo življenje pa ka je na sebi meo.

Oženila sta se g. Tkalec Wiljem črensovski vučiteo i kantor, kadett v 20. dpp. pa gd. *Preisler* Margitka, vučitelica. Vse dobro želemo od sv. Družine mladomi pari.

Nove odrédbe za žétvo so vödáne. Njihova vsebina je na krátci eta: Vsa žétva pšenice, žita, soržice, prosá, hajdine, ječmena i ovsa se dolizavéže. Vsaki je dužen svoj pov, kak nájprle more, zmlátiti. Začétek mlatidbe se more pri občinskem poglavárstvi naznaniti. Zmláčeno zrnje je vse dolistávljeno. Či što prle potreben kaj ponücati, kak se od njega zrnje prevzeme, to si more zamerhati pa od toga račun dati. Po občinaj do komiššije nastávlene, štere zrnje prevzemejo pa morejo, tudi včasi vöplácati. Od prevzétja komiššija cedlo dá, štera se more čuvati pri hiži, ka de pri roki, či de potrebno. Što sám ne pova, ali ne pripovao zádosta, on od komissije slobodno küpi

zrnje vu svojoj vési, pa njemi komiššija ne smej dragše računati, kak ona küpüje. Či se zastávljeno zruje ne vzeme prek, te vérti za mesto pa za čuvanje pláča ide. Kelko, se sledkar objávi. Zrnje vu granáre odpelati je dužen on, ki je povao. Ki si ne správi zruja, on melo dobi, kak dozdej. Pšenice, žita, soržice i ječmena vsvéküp se nihá pri vsakoj hiži na vsako 15 let starejšo moško peršono na mesec 15 kil — od vélke meše do vélke meše računajoč. Za ove drúge kotrige hiže pa 12 kil na mesec. Ki küpijo zrnje, prinjih brezi rázločka peršone 12 kil na mesec, šteri pa državno melo dobijo pa bo 7 kil na peršono na mesec. — Za drúge potrebčine kmetije se mera sledkar razglási. Vicispán má juš vso zrnje za gospodarske potrebe edne okolice vküp spraviti v edno žitnico pa vsakoj hiži telko dati vsako šrtino leta, kelko njoj ide. To pa samo te, či bi za kakših posebnih zrokov volo potrebno bilo.

Visoki šolí v Varšavi na Polskom so zaprli. Zrok je ka so dijaki nepokorni.

Kak je bilo v Pragi v francozkoj vojni? Slovenec poroča: Leta 1742. so držali Prago Francozi s 30.000 možmi i so bili tú oblegani od naše vojske. Obleganje je trpelo 11 tednov t. j. od začetka julija pa do konca septembra. V tom časi se je potrošilo 17 jezer konjov, psov i malodane vse mačke. Fünt mesa je stao od 12 do 20 kron, zavec 30 kron, vrabeo 50 filerov.

Odlikovanje. *Zorkó* Edmund, poročnik 32. dpp. z Beltinec, je odlikovan z srebrnov hrabrostnov svetinjov. Čestitamo i še mnogo slave želemo.

Vtopo se je Balazic Vencek, 14 leten sin Balazic Stefana z Sr. Bistrice. Kopao se je v Múri, jo šteo prebroditi i da ne bio plavač, se je pogrozo.

Potrdno je račune naš državni zbor za potrebe orsága na štiri mesece.

Socialisti so v Budapesti proti delavnoj stranki (Tiszova) demonstrirali, zakaj njim je ne dao volilne pravice i so mnogo oken pa električnih kol spotrli i v dvema krčmoma vse spotrli i na küp zmetali. Bilo jih je do 30 jezér.

Rusija. Nova vlada potrdi právdo, poleg štere vsaki sme na drúgo vero stopiti, naj to samo naznani svojemi duhovniki ali cerkvenoj občini.

Nova meša č. g. *Püvar* Mataja, benediktinca se je dnes tjedep vršila na Tišini. Vdeležilo se je poleg lepe navade mnogo vernoga slovenskoga ljudstva i duhovnikov. Slavnostni govornik je bio *Kühar* Števan, beltinski plivanuš, ki je od velike česti i težave duhovništva lepi govor držo.

Rdeči križ je na Petrovo zberco držao v našoj krajini tudi i lepi znesek nabrao na dobre svoje nameni. — V Soboti je pa dnes tjedep predavanje meo, šteroga se vdeležo tudi dr. *Czipott* Zoltan, zdravnik, voditeo sobočke rezervne bolnišnice.

Ne je mrtev Markoja Martin, Ferenčov sin, z Črenovec, kak je dnes tjedep poročeno bilo. Sobočan nam je

toti pisao, ka ga je sam zakapao, pa li ne istina. Te zakapani je naime pisao iz bolnišnice. Kak se je zмотo Sobočan, ne vemo še dozdej.

Austrija. V državnom zbori so sprejeti računi orsački.

Grčko. Novi ministerski predsednik je *Venizelos*, veliki prijatelj naših sovražnikov.

Švicarsko. Mednarodno spravišče je tú držano za volo mirü. — *Hoffman* državni svetnik, šteri je brzójáv (telegram) poslao v Rusijo za volo mira našega, je mogo odstopiti. Njegov naslednik je *Ador* Gustav.

Švedsko. Rusko spravišče socialistov, štero se za mir potegüje, je odloženo.

Pobožnost državna. Dr. *Csernoch* Janoš, knezoprmas je oproso vse püšpekije Vogrskoga i Horvacke, naj pobožnost držijo za mir i srečen dokonček žetve. Dnes tjedep je v mnogih mestah držana ta pobožnost.

Slovo vzemejo od vseh svojih milih, dragih pa se njim z zahvalnim srcem v goreče molitve priporočijo: *Gombosy* Karol, dbr. 18. dpp. z Šalamenec; *Kancer* Ludovik, *Rituper* Kolman z Tešanovec, *Temlin* Ludvik z Moravec, *Horvat* Karoly z Martjanec. *Grof* Kolman z Vaneč, *Horvat* Jožef z Križovec. Nadale pa iz 83. pp. *Vukan* Matjaši *Küsuma* Franc iz Tišine; *Vörös* Franc i *Kolmanič* Franc iz Borejec; *Skalič* Jožef i *Hajdič* Ivan iz Gederovec; *Vidovič* Leopold iz Krajne; *Farič* Aloiz iz Tropovec; *Bešan* Matjaš iz Vančavesi; *Cipot* Števan iz Polane. — Le idite dragi vojaki za obrambo domovine! Mislite na tiste, štere ste v ljübezni za sebov nehali, tei do molili za vas, vi se pa vojsküjte za njé. Ostanite čisti, verni, ljubite Boga, bogajte višje, molite radi, trpite mirno i tak se nikaj ne bojte!

Vrednik.

Dari vojakov. Na podporo *M. Lista* i *Novin* so dali: *Varga* Jožef z Bogojine 2 kor., *Kovač* Anton, des. z Štrigove 1.25 kor., *Žalik* Matjaš z Hotize 2.62 kor., *Virág* Martin z Adrijanec 1.25 kor., *Ropoš* Mirko z Čöpenec 1.25 kor., *Mertik* Jožef z Bratonec 1 kor., *Murkovič* Lovrenc iz Podturma 63 fil., pešaki 48. pp., *Lehko* Martin podd. z Trnja 3 kor., *Jerič* Štefan z Gančanov, *Zadravec* Jožef z Adrijanec, *Novak* Gjura iz Slavonije, *Šajnovič* Anton z Štrigove, vsaki 2 kor., dbranci 301. dpp., *Cigüt* Ivan z V. Polane, *Balazic* Janoš z M. Polane, *Tratnjek* Štefan z Odraec, *Zelko* Matjaš z Laz, *Žalig* Štefan, *Tkalec* Ivan z Trnja, *Varga* Mihael z Kraljovec, *Kralj* Ivan z Hotize, *Pétek* Štefan z Filovec. Naše čtenje njim je kak lelije v püngradi, krepí, tolaži je. Kda se srčno zahvalijo za njé i je nadale prosijo, da njim materna reč najbole nagaja, srčen pozdrav pošljejo vsem svojim dragim i prosijo vseh nas molitve za mir. — Bog lepo plati na dari. Srce Jezusovo povrni vam. Molitve ne i zostanejo pa pomoč božja tudi ne. Vüpanje, Vrednik.

Mnogi trpije na zaprtji pa se ne brigajo za to. Na to pa trebe paziti, kajti što črev redno ne izprazni, po-

stane truden, jezljiv, manjaren i težko krven. Pomagajo Fellerove rebarbarske „Elza-Kroglice“. 6 škatlic poštnine prosto pošlje za 5 kor. 57 fil. E. V. Feller, lekarnar, Stubica, Centrala 146. Horv. Pri tom se more tudi naročiti Fellerov bolečine vtišajoči „Elsa-fluid“ 12 kantic franko 7 kor. 32 fil.

Podpora na Marijin List i Novin.
Z Kroga: nabrao Laposi Štefan. Po 2 kor. 50 fil.: Laposi Anton, Laposi Alojzi. Po 2 kor.: Ferencic Ferenc, Smodiš Štefan, Meolic Treza, Senčar Bara, Jelenovec Kata, Varga Jüri, Varga Ferenc zena, Mataj Treza. 1 kor. 40 f.: Bertalan Kata. Po 1 kor.: Tütanek Ana, Škraban Štefan, Žitek Jožef, Kovačič Jožef, Marič Mikloš, Borovič Ivan, Tütanek Štefan, Bratkovič Ivan, Kós Marija, Smodiš Marija, Hegedüs Matjaš, Križan Štefan, Križan Jula, Grabar Štefan, Horvat Verona, Bejek Marija, Kreft Štefan, Erjavec Štefan, Čipot Jožef, Veindorfer Vince, Čör Ferenc, Fujs Andraš, Zankoč Kata, Veindorfer Roža, Kolmann Matjaš, Granfol Lujza, Ratnik Matjaš, Rajnar Jula, Marič Treza, Kreft Ferenc, Gombosi Anton, Horvat Verona, Kovač Ana, Bejek Anton, Lukač Lajoša žena, Škraban Ferenc, Tütan Janoš, Kovačič Mihao, Činič Roza, Kreft Ana, Zadravec Jožef, Šafar Roza, Deutšek Janoš, Tütanek Ferenc. Po 80 fil.: Smodiš Jula, Komin Anton. Po 60 fil.: Hauko Štefan, Bejek Štefan, Vrzal Johan, Huszár Ferenc, Sečko Ferenc, Lütar Ferenc, Gombosi Marija, Gomilar Ivana žena, Bencak Liza, Vogrinčič Jakob, Tütan Jožef, Gombosi Imre, Ružič Kata, Mencigar Jožef, Debelak Jožef, Mencigar Marija, Bejek Franciška. Po 50 fil.: Smodiš Treza, Rajnar Ivan. Po 40 fil.: Granfol Matjaš, Vörös Marija, Kós Štefan, Škrilec Jožef, Lukač Ferenc, Mataj Lujza, Horvat Antona žena, Graufol Jožefa žena, Horvat Jožef, Gomilar Marija. Po 30 fil.: Marič Ferenc, Žitek Treza. Po 20 fil.: Kolarič Rozalia, Granfol Eva, Lukač Ferenc, Tütan Ivan, Tütan Jožef. Po 10 fil.: Domjan Janoš, Bejek Štefan. — Z Borejec: 2 kor. Erjavec Žuža; Po 1 kor.: Erjavec Alojz, Kočar Treza, Guit Mihala žena, Ciglar Verona, Kolmanič Ivana žena, Guit Ana, Štefanec Ivana žena, Cigüt Janoš, Ciglar Jula, Ciglar Jožef, Kolmanič Ferenc zena. Po 60 fil.: Farič Ferenc zena, Ciglar Jožef. Po 50 fil.: Gergék Matjaša žena, Čipot Fani. Po 20 fil.: Marič Lujza, Kós Ferenc zena. Nabrala Guit Ana. — Z Dokležovja: Po 4 kor.: Antolin Štefan. Po 2 kor.: Lipič Ivana žena, Vindiš Štefan, Bakan Mikloš, Žizek Andraš, Kubilec Ivan. Po 1 kor.: Vohar Marija, Bobovec Jožef, Pintarič Ferenc zena, Kavaš Balaž, Perdugal Jožef, Žlavec Mihao, Gujtmán Mikloš, Balažic Martin, Läden Ferenc, Mihalič Mihala žena, Poredoš Štefana žena, Kranjec Štefana žena, Pintarič Ivan, Lopert Ivana žena, Puvar Ana. Po 90 fil.: Brunec Jožefa žena. Po 80 f.: Novak Ferdinand, Vinkovič Orša, Pal Kata, Gjörök Matjaš. Po 60 f.: Meserič Štefan, Forjan Orša, Čergöli Treza, Perdugal Matjaša žena, Forjan

Štefan, Bobovec Martina žena, Börec Marija. Po 50 f.: Baša Štefan, Poredos Ana. Po 40 f.: Vohar Kata, Ropoša Ivan, Antolin Ana, Škerban Štefan, Pal Ivan, Klemenčič Jožef, Čergöli Ivan, Slavic Mihao, Slavic Jožefa žena, Kolb Jožef, Ropoša Ivan. Po 20 f.: Gregor Ivan, Horvat Matjaš. Z Nemščaka: Po 3 kor.: Fujs Jožef, Fujs Marija. Po 2 kor.: Bakan Ivana žena. Po 1 kor.: Nere Andraš, Nere Štefan, Činič Ivan, Kavačič Mihao, Petek Marko, Obal Jožef. — Srce Jezusovo povrni obilno vsaki filer. — Vrednik.

Naš milostiven višji pastir so se srečno povrnoli domo z fronte, kje so jih 83. pešci z največšov ljubeznostjov sprejeli, kak naznanjajo našemi vredništvu vojaki.

Z svoje krčme je stirao Grah Matjaš na G. Slavečih eksekutora. 120 kron more za to plačati.

Obsojen je na 14 dnevno vozo vojak Pörš Štefan od Grada, zato ka je Kiselak Ani 80 kor. odneso.

Vojaški pozdravi.

Jerič Mihal, sanitec v 707. tab. bolnišnici; Gajži Martin, dbr. 5. dpp. z D. Bistrice; Šeruga Jožef, vojni delavec, z Beltinec; Bokan Janoš, p. 48. pp. z Doličov; Hari Ludovik, p. 104. bat. z Krašič; Koštric Stefan, p. 48. pp. z D. Bistrice i pajdaši; Zsoldos Marko, dbr. 20. dpp. z Trnja; Škarjot Ivan, trenski vojak z Lipovec; Vučak Anton, betežen vojak, Trplan Imre, cetov. 83. pp. z Markovec; Meričnjak Ferenc, p. 48. pp. z Filovec; Žerdni Štefan, top. 14. tp. z V. Polane; Vinkovic Marko, trenski vojak; Žilavec Matjaš, paziteo prevzetih, z Vančaveši i Deutch Gustav, železničar, z Sobote; Kozar Šandor, stražamešter od Nedele; Rajner Ferenc, telefoništa z Rakičana, Gar Matjaš z Gornjih Slaveč; Horvat Anton, dbr. 18. dpp. z Veržeja i pajdaši; Gašpar Mikloš, poddesetnik, z Čopinec, Grebenar Augustin z G. Sinika, Repnjek Karol z Markovec, p. 83. pp., Hozjan Janoš, vojni financ, z Hotize; Magdič Ivan, dbr. 4. dpp. z Trnja; Sabotin Vince, betežen vojak, z Gančan; Mencigar Štefan p. 104. pp., Bunderla Jožef od Grada, Turza Peter z Večeslavce; Kunkola Stefan z Monaštra, Škrilec Stefan z Gradišča, železničarje; Smolko Stefan, p. 28. pp. z Beltinec; Sabjan Jožef, dbr. 18. dpp. z Bogojanske fare; Zver Stefan z Gomilic, Tratnjek Stefan z Adrijanec, dbr. 20. dpp., Gombosy Karol, dbr. 18. dpp. z Salamence; Edšid Matjaš, paziteo zajetih, z Gederovec; Saruga Ivan bp. 238., Sinkec Kolman, desetnik 18. dpp., Vugrinec Ivan, strelec 11. b. z Žizkov; Zver Martin, dbr. 5. dpp. z Ižekovec; Magyar Stefan, od strojnih pušk z Noršinec; Szegéri Stefan, domobr. 18. dpp. od Sv. Jeléne; Kardinar Jožef, dombr. 11. dpp., Kolenko Jožef, sanitets z D. Bistrice; Trplan Jožef, topničar; Šarjaš Andraš, telefonist, z Črensovec; Puhar Stefan i Golob Stefan, telefonista 13. dpp. z Bogojine; Mukič Ludovik dbr. 14. dpp., Hanc Stefan, Sobočan Matjaš, trenski vojak z Trnja, Lazár Matjaš, topničar z Gradca, Báthori Matjaš, sanitec z Kupsinec, Gomboc Franc, p. 83. pp.,

Pozvek Ferenc i pajdaši, p. 64. pp., Tibaut Marko, topničar iz Stajarskoga, Tratnjek Stefan, razsvetlač, Cigan Matjaš, topničar z Žizkov, Rajtár Janoš, dbr. 20. dp. z V. Polane, Perhoč Tamaž, strelec 11. str. 6. z Medjimurja, Vogrinčič Stefan, betežen vojak; Kohék Ivan, z D. Bistrice; Pozvek Jožef, dbr. 11. dpp., Karh Ferenc, podd. 18. dpp. z Doličov; Sömen Janoš, dbr. 300. dpp. z Brezovice; Ciglar Ferenc, vojni delavec, z Borejec; Hozjan Stefan, topničar z Hotize; Benko Ludovik, dbr. 20 dpp. z Zankovec; Stevanec Ferenc, dbr. 18. dpp. pri strojnih puškah; Vinkovič Martin, telegrafist, z Bratonec; Antolin Ferenc; Törnár Ferenc, p. 48. pp. z Brezovice; Bežan Jožef, dbr. 18. dpp., Korpil Jožef, podd. 11. dpp. z G. Sinika; Kardinar Jožef z Bogojine, Maroša Stefan i Tratnjek Ivan z Gomilic, Ritlop Stefan z G. Bistrice, dbr. 11. dbpp., Tkalec Stefan, p. 14. pd., Kosednar Anton, p. 104. pp., Edšid Matjaš, stražar zajetih, z Celja, Pavlič Jožef, betežen vojak, Rac Anton, dbr. 31. dpp. z M. Črnc; Cmrenčnjak Janoš, des. 20. dpp. z Medjimurja; Bobovec Andraš, paziteo zajetnikov; Spilak Jožef, dbr. 12. dpp. z Brezovice; Ščap Anton; Schadl Jožef, podd. tel. 34. dpp., Ferencak Martin, p. 28. pp., Siftar Jožef, četovodja, z Petanec; Gibičar St. poddesetnik 83. pp., Stanko Mihal, topničar, z Trnja; Krampač Jožef z Sr. Bistrice, Čmerlec Andraš, z Medjimurja p. 104. pb., Brūnec Janoš, podd. 19. dpp., Antolin Andraš, betežen vojak, z Beltinec; Klovar Jožef, dombr. 20. dpp.

(Dale.)

Pošta.

Kozar M. Satahovci. Dobljena krona. **Kovač Jürj.** Gornji Slaveči 85. Vašega sinü so Rusi 1. 1915. márc. 21. pri Lupkovi vlovili. **Rajnar Treza.** Bakovci. **Poklič Števana** mati Grad. Pošlita mi zadnje pismo vajnova vojaka če sta ešče nikaj nej zvedile od njidva.

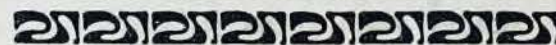

100 litrov domače pijače

Elpis! vkrepčevalne, téčne in žejo gaséce si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškateška, meta, pomaranče strašnica in višnja. Neuspeh izkljüčen. Ta domača pijača se pije po leti mrzlo po zimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenčnim navodilom stanejo K 12 poštnine prosto proti povzetji. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavci s tov pijačov okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgübili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno šte. 85. Moravsko.

Dobra mati.

Ze milí mesec krasno sije,
Na nebi zvezdice miglo,
Po krčmaj se pa pleše, bije,
Konejo zemlo in nebo.

„Sam kumaj v sedenajstom leti,
Le vživaj, vživaj, mo' srce!
Jaz neščem predg in popov meti,
Šče daleč smrt je od mene.“

Tam gor na ruskom bojnom poli
Njem' brat obstreljeni leži,
Vu sneg zapan, na mrzloj žoli
Od groznij mok spotrt ječi:

„O Bog! sovražnika razčeši,
Al' daj mi moč oditi v boj;
Le mojo domovino reši,
Al' sprim' za njo te žitek moj!“

V siromaškoj hiži tam pri šoli
Tak milo bleda lūč gori:
Za sina svoj'va mati moli,
Od britkosti na tleh kleči:

„Lübleni Jezuš, Tvoje rane
Na rokaj, nogaj za oba
So b'le na križi vgláh prestane,
O reši moj'va sina dva!“

Na nebi mesec milo sije
In tužno zvezdice miglo,
Polnoči v tórni vüra bije,
Je tiha zemla in nebo.

En mladí dečko sam za logom
S spllesišča pašči se domo,
Srce bi rad pomiro z Bogom:
Vročina obviye njem telo.

Čerič-čerač se čuje z loga,
Džilerje lečo z lancami;
Kuvik-kuvuk pozdravla toga
Pijanca z rečmi ostrimí!

Na vsak' stopaj en preminoči
Pijanca za roke lovi!
Oh jaj! oh jaj! več nema moči,
Ze vsaka žila ga boli!“

Ves trdi vküp na zemlo spadne;
Šče en trenutek...! mrtev bo...!
Te edna roka ga popadne
In pela k materi domo.

Na nebi se zakrío je mesec
In zvezdice so zgüble svet,
Sam' z daleč vid'me milí kepec:
Sam' v ednoj hiži lūč goret'.

Nesrečna mati izda moli:
„Oh Jezuš, smiluj se mene!
Napravi z njeg' po Tvojoj voli,
Pravičnost Tvoja moja je.“

Grmi in treska, bliska, poka,
Se trosi zemla, hižica,
V njej žalost, britkost se razpoka,
In pravi Bog njej do srca:

„O stani ženska, stani gori,
Boš vid'la sine rešene,
Ar vsigdar gor pri božjem dvori
Molitev vsamogočna je.“

Slavopoj.

Stari ljudje.

V juniuši je meo slednji izpit Žižek Ivan in v roke je dobo edno veliko pismo, ka je že professor, na šteroga se že mirno morejo zavüpati mali huncfuti, štere de on včio in skrbna nje meo.

Čas je že bio. Doma, gde hitra Múra teče, gde velka kukorca raste, v jesen je na boben prišlo gospodarstvo do zadnjega falata zemle oče z dragov hižov vred. No pa goricam v lendavskoj gori se je tüdi eden kmet razveselio, štere so mogli odati, naj vöplatijo dug za svojim dragim sinom Ivanom.

Nišče se nej presenetio, ka so Žižkovi koldišje gratali. Nigdar je nej bio vküper velki falat zemle, ka je pa bilo, od leta, do leta je spoj sfalivalo. Žižek Martin z serov glavov, rdečim licom, zdravi stari človek jako je lübo zemlo, k šteroj je malo kaj razmo. Večkrat se je vöpelao v gorice in veselo je gledao kak zlato lepo žuto grozdje v pivnici je klunkao po punih, velikih lagveh in od punosa se njemi je srce veselilo.

— V celoj krajini nišče ne more tak tečne pitvine ponüditi svojemi gosti, kak jaz — si je mislo.

Pitvina, vino Žižkovo je za istino dobro bilo. Ali cene je nigdar nej vküp zbrojio Martin stric, kak žena, Manka strina nej mislila, ka de ednok konec dobromi življenji v domačoj hiži, gde je dostakrat kaj döbroga pripravila gostom k finomi belomi vini.

Samo telko sta vidila, ka je spoj menje penez, kak bi trbelo. Ivani je tüdi trbelo dosta pošilati v Budapešto, dužna pisma se povekšavajo, pa ešče na interes ne zadostüje. Lepo tiho, po mali so se pripravili na žalostni, mrzli jesenski den, šteri jim je vse vzeo do zadnjega trsta v goricah. Gda je pa prišo te den, samo tužno so zdihavali:

— „Hvala Bogi, ka je že Ivan v dobrom stališi.“

Gda so slovo jemali od hiže, so se zato jokali. Ešče ednok so notri poglednoli v bele, niske, prazne hiže. Martin stric je močno kadio z pipe, hitro je nadzobe vöpuščao dim, naj nišče v pamet ne zeme suze. Ali Manka strina so dobro točili suze, kapale so, kak dež na žedno zemlo.

— „Ne morem se jaz privaditi v Sombateli“ — so tužno pravili.

— „Ivan nam kaj nazaj küpi“ — jo mož nestalno batrili.

Ostavila sta po tom Múro, lepo dolino in odselila sta se k Ivani v edno veliko, ali mirno hižo, gde so na kvateri bili v dvema malema hižama. Soljenje je tüdi z jokanjem šlo. Gda sta z Ivanom v küper bila, veliko sta zdihavala in se žalostila za volo zastavljene hiže, lepoga slovenskoga kraja. Po dnevi pa, gda Ivana ne bilo doma, vse sta poglednola, vse, ka je novo, ka je zvüpredno bilo, ka jim je varaš kazao, ka ešče nej sta vidila.

Dale.

V VSAKOJ DOBI

je Fellerov „Eysafluid“ — to domace vrastvo, štero preporaca više stoježer zahvalnih pisem i vnogo zdravnikov — cuvar zdravja i odvritel bolezni. Trganje, protin, čeravno so že ostareli betegi, smicanje, glavo, sinjeka vübo i zobobol, živčena bolezni, sec, rezanje, zvinjenje, influenza, bolečina v hrbi i ledevjäh, odrevenelost, oslabljenost, migrén najzrejto pomoč v njem. Ravnotak izvrstno pomaga „Fellerov Eysafluid“ proti slabomi pogledi, mozolom, ranam, brezsnji i drugim betegam, vrači, oživlja. Dober je tüdi proti kaslji, zamuknjenosti, náseci, prsnój i gušnoj belezni i v vrotinskomi betegi.

Toga po zdravnikah priporočena domacega vrastva priljublenost je vnogaga trgovca na to nadignola, da so v oglasah ali po preküpcah ponarejene reči, kak eliksere, rakije, balzame za tak dobre razglasili i esce večkrat so je ponüjali z recmi „brezplačno“ ali „nikaj ne košta.“ Če si pa človek naroči takšo reč, navadno dosta more za njo plačati i končno spozna, da bi najbolse bilo včasí v začetki naročiti zaistino dober „Eysafluid.“

Cene predbojske. 12 malih, ali 6 dupliških, ali 2 špecialnivi kantic Eysafluida franko stane 6 K, 24 malih, ali 12 dupliških, ali 4 špecialnih kantic franko 10 K 60 fl.; 48 malih, ali 24 dupliških ali 8 špecialnih kantic franko 20 K.

Feller V. Eugen, Stubica, Centrale 146. (zagr. zup.)

Razpošilanje po povzetji ali če se naprejplača. Preporaca se, da se penezi po poštnoj nakaznici naprej pošljejo, ovači pošta 12 fl. za povzetje računa.

STRAH

nas obide, če nam krv sili v glavo če čütimo glavobol, nekrvnost mrzlotu, telovne bolečine krč, napjenost. Vse to shaja navadno iz prebavskih zmot, Večkrat potrošimo slabo, napinjajočo, žmetno prebavljajočo hrano, se pripeti, ka si žalodec z premrzlimi pijačami prehladimo i večkrat zamüdimo pravčasno svoja drobna sprázniti. Če zato nastopijo neprijetne, bolne, krčovite i nemirne razmere, potrebno je, naj zburkano prebavo, hranenje i krvotok kak naj hitrej v red denemo. Vnogo jezér priznanic trdi, da v tej slüčájaj izvrstno pomaga močna svedska tinktura (tinctura svedica), štera se i za životni essenc ali balzam zové. Vliša bolečino, oživlja i pomirja živce, stolec napravi, čisti, pripomore krvotok i odpravi vnogo betegov. Vsikdár bi jo mogli pri hiši meti proti naglim slabim čütenjom. Pomaga proti naglim slabim čütenjom. Pomaga proti krči, napihjenosti, riganji črvoboli, bojazni, krvostávljanji, metamci, mržnji i drugim prebavskim zmotam če je včasí pri rokäh. Pomaga prebavo i zato povekšava krv, to krepi i zatogavolo je izvrstno sredstvo za slabokrvne i oslabljene, ka si ž njov hranenje v red postavijo. Vnogo snovi otopi v našoj hráni, šteri bi ovak neprebavno se vrgli vü z našega tela. Močno svedsko tinkturo moremo pri

Feller V. Eugen

lekarniki naročiti, Stubica, Centrale 146.

Zagr. zup. Predbojske cene. 3 velike kant postnine prosto za 5 K, ali 12 malih kantic postnine prosto za 4 krone.

